

Studiekreds: *Ondskaben og den kristne tro*

Forår 2014

Ved domprovst Poul Henning Bartholin & sognepræst Henrik Grøndal Lund

Verdens skabelse

1. Mos. , kap. 1-4

v1 I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden.

v2 Jorden var dengang tomhed og øde, der var mørke over urdybet, og Guds ånd svævede over vandene.

v3 Gud sagde: »Der skal være lys!« Og der blev lys. v4 Gud så, at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket. v5 Gud kaldte lyset dag, og mørket kaldte han nat. Så blev det aften, og det blev morgen, første dag.

v6 Gud sagde: »Der skal være en hvælving i vandene; den skal skille vandene!« Og det skete; v7 Gud skabte hvælvingen, som skilte vandet under hvælvingen fra vandet over hvælvingen. v8 Gud kaldte hvælvingen himmel. Så blev det aften, og det blev morgen, anden dag.

v9 Gud sagde: »Vandet under himlen skal samle sig på ét sted, så det tørre land kommer til syn!« Og det skete. v10 Gud kaldte det tørre land jord, og det sted, hvor vandet samlede sig, kaldte han hav. Gud så, at det var godt.

v11 Gud sagde: »Jorden skal grønnes: Planter, der sætter frø, og alle slags frugttræer, der bærer frugt med kerne, skal være på jorden.« Og det skete; v12 jorden frembragte grønt, alle slags planter, der sætter frø, og alle slags træer, der bærer frugt med kerne. Gud så, at det var godt.

v13 Så blev det aften, og det blev morgen, tredje dag.

v14 Gud sagde: »Der skal være lys på himmelhvælvingen til at skille dag fra nat. De skal tjene som tegn til at fastsætte festtider, dage og år, v15 og de skal være lys på himmelhvælvingen til at oplyse jorden!« Og det skete; v16 Gud skabte de to store lys, det største til at herske om dagen, det mindste til at herske om natten, og stjernerne. v17 Gud satte dem på himmelhvælvingen til at oplyse jorden, v18 til at herske om dagen og om natten og til at skille lys fra mørke. Gud så, at det var godt. v19 Så blev det aften, og det blev morgen, fjerde dag.

v20 Gud sagde: »Vandet skal vrimle med levende væsener, og fugle skal flyve over jorden oppe under himmelhvælvingen!« Og det skete; v21 Gud skabte de store havdyr og alle slags levende

væsener, der rører sig og vrimler i vandet, og alle slags vingede fugle. Gud så, at det var godt. [v22](#) Og Gud velsignede dem og sagde: »Bliv frugtbare og talrige, og opfyld vandet i havene! Og fuglene skal blive talrige på jorden!« [v23](#) Så blev det aften, og det blev morgen, femte dag.

[v24](#) Gud sagde: »Jorden skal frembringe alle slags levende væsener, kvæg, krybdyr og alle slags vilde dyr!« Og det skete; [v25](#) Gud skabte alle slags vilde dyr, al slags kvæg og alle slags krybdyr. Gud så, at det var godt.

[v26](#) Gud sagde: »Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os! De skal herske over havets fisk, himlens fugle, kvæget, alle de vilde dyr og alle krybdyr, der kryber på jorden.« [v27](#) Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem. [v28](#) Og Gud velsignede dem og sagde til dem: »Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!« [v29](#) Gud sagde: »Nu giver jeg jer alle planter, der sætter frø, på hele jorden og alle træer, der bærer frugt med kerne. Dem skal I have til føde. [v30](#) Til alle de vilde dyr og til alle himlens fugle, ja, til alt levende, der rører sig på jorden, giver jeg alle grønne planter som føde.« Og det skete. [v31](#) Gud så alt, hvad han havde skabt, og han så, hvor godt det var. Så blev det aften, og det blev morgen, den sjette dag.

[v1](#) Således blev himlen og jorden og hele himlens hær fuldendt. [v2](#) På den syvende dag var Gud færdig med det arbejde, han havde udført, og på den syvende dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført. [v3](#) Gud velsignede den syvende dag og helligede den, for på den dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført, da han skabte.

[v4](#) Det var himlens og jordens skabelseshistorie.

Adam og Eva

Dengang Gud Herren skabte jord og himmel, [v5](#) var der endnu ingen buske på jorden, og ingen planter var spiret frem, for Gud Herren havde ikke ladet det regne på jorden, og der var ingen mennesker til at dyrke agerjorden, [v6](#) men en kilde brød frem af jorden og vandede hele agerjorden. [v7](#) Da formede Gud Herren mennesket af jord og blæste livsånde i hans næsebor, så mennesket blev et levende væsen.

[v8](#) Gud Herren plantede en have i Eden ude mod øst, og der satte han det menneske, han havde formet. [v9](#) Gud Herren lod alle slags træer, der var dejlige at se på og gode at spise af, vokse frem af jorden, også livets træ midt i haven og træet til kundskab om godt og ondt.

[v10](#) I Eden udsprang en flod, der vandede haven. Udenfor delte den sig og blev til fire strømme. [v11](#) Den første hedder Pishon; den snor sig gennem hele landet Havila, hvor der er guld. [v12](#) Guldet i det land er fint; der er også bedellium og shoham-sten. [v13](#) Den anden flod hedder Gihon; den snor sig gennem hele landet Nubien. [v14](#) Den tredje flod hedder Tigris; den løber øst for Assur. Den fjerde flod er Eufrat.

[v15](#) Gud Herren tog mennesket og satte ham i Edens have, for at han skulle dyrke og vogte den. [v16](#) Men Gud Herren gav mennesket den befaling: »Du må spise af alle træerne i haven. [v17](#) Men træet til kundskab om godt og ondt må du ikke spise af, for den dag du spiser af det, skal du dø!«

[v18](#) Gud Herren sagde: »Det er ikke godt, at mennesket er alene. Jeg vil skabe en hjælper, der svarer til ham.« [v19](#) Så formede Gud Herren alle de vilde dyr og alle himlens fugle af jord, og han førte dem til mennesket for at se, hvad han ville kalde dem, og det, mennesket kaldte de levende

væsener, blev deres navn. **v20** Sådan gav mennesket alt kvæget, himlens fugle og alle de vilde dyr navn, men han fandt ikke en hjælper, der svarede til ham.

v21 Da lod Gud Herren en tung søvn falde over Adam, og mens han sov, tog han et af hans ribben og lukkede til med kød. **v22** Af det ribben, Gud Herren havde taget fra Adam, byggede han en kvinde og førte hende til Adam. **v23** Da sagde Adam:

»Nu er det ben af mine ben
og kød af mit kød.
Hun skal kaldes kvinde,
for af manden er hun taget.«

v24 Derfor forlader en mand sin far og mor og binder sig til sin hustru, og de bliver ét kød.

v25 Adam og hans kvinde var nøgne, men de skammede sig ikke.

Syndefaldet og uddrivelsen af Edens have

v1 Slangen var det snedigste af alle de vilde dyr, Gud Herren havde skabt, og den spurgte kvinden: »Har Gud virkelig sagt, at I ikke må spise af træerne i haven?« **v2** Kvinden svarede slangen: »Vi må gerne spise af frugten på træerne i haven, **v3** men frugten på det træ, der står midt i haven, har Gud sagt, at vi ikke må spise af og ikke røre ved, for ellers skal vi dø.« **v4** Men slangen sagde til kvinden: »Vist skal I ikke dø! **v5** Men Gud ved, at den dag I spiser af den, bliver jeres øjne åbnet, så I bliver som Gud og kan kende godt og ondt.« **v6** Kvinden så, at træet var godt at spise af og tiltrækkende at se på, og at det også var godt at få indsigt af, og hun tog af frugten og spiste. Hun gav den også til sin mand, der var hos hende, og han spiste. **v7** Da åbnedes deres øjne, og de opdagede, at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om livet.

v8 Ved aftenstid hørte de Gud Herren gå rundt i haven. Da gemte Adam og hans kvinde sig for Gud Herren mellem havens træer. **v9** Gud Herren kaldte på Adam: »Hvor er du?« **v10** og han svarede: »Jeg hørte dig i haven og blev bange, fordi jeg er nøgen, og så gemte jeg mig.« **v11** Han spurgte: »Hvem har fortalt dig, at du er nøgen? Har du spist af det træ, jeg forbød dig at spise af?« **v12** Adam svarede: »Kvinden, du satte hos mig, gav mig af træet, og så spiste jeg.« **v13** Gud Herren spurgte så kvinden: »Hvad er det, du har gjort?« Hun svarede: »Slangen forledte mig til at spise.«

v14 Da sagde Gud Herren til slangen:

»Fordi du har gjort dette,
skal du være forbandet
blandt alt kvæg
og blandt alle vilde dyr.
På din bug skal du krybe,
og støv skal du æde,
alle dine dage.

v15 Jeg sætter fjendskab
mellem dig og kvinden,
mellem dit afkom og hendes:
Hendes afkom skal knuse dit hoved,
og du skal bide hendes afkom i hælen.«

v16 Til kvinden sagde han:

»Jeg vil gøre dit svangerskab
plagsomt og pinefuldt,
i smerte skal du føde børn.

Du skal begære din mand,
og han skal herske over dig.«

v17 Til Adam sagde han:

»Fordi du lyttede til din kvinde
og spiste af det træ,
jeg forbød dig at spise af,
skal agerjorden være forbandet for din skyld;
med møje skal du skaffe dig føden
alle dine dage.

v18 Tjørn og tidsel skal jorden lade spire frem til dig,
og du skal leve af markens planter.

v19 I dit ansigts sved
skal du spise dit brød,
indtil du vender tilbage til jorden,
for af den er du taget.

Ja, jord er du,
og til jord skal du blive.«

v20 Adam gav sin kvinde navnet Eva, for hun blev mor til alle mennesker. v21 Gud Herren lavede skindtøj til Adam og hans kvinde og gav dem det på. v22 Og Gud Herren sagde: »Nu er mennesket blevet som en af os og kan kende godt og ondt. Bare det nu ikke rækker hånden ud og også tager af livets træ og spiser og lever evigt!« v23 Så sendte Gud Herren dem ud af Edens have til at dyrke agerjorden, som de var taget af. v24 Han jog mennesket ud, og øst for Edens have anbragte han keruberne og det lynende flammesværd til at vogte vejen til livets træ.

Kain og Abel

v1 Adam lå med sin kone Eva, og hun blev gravid og fødte Kain. Hun sagde: »Jeg har skabt en mand ved Herrens hjælp.« v2 Dernæst fødte hun hans bror Abel. Abel blev fårehyrde, mens Kain blev agerdyrker.

v3 Engang bragte Kain en offergave af jordens afgrøde til Herren. v4 Også Abel bragte en offergave, fedtstykkerne af sit småkvægs førstefødte. Herren tog imod Abels offergave, v5 men Kains offergave tog han ikke imod. Så blev Kain meget vred og gik med sænket hoved. v6 Herren sagde til Kain: »Hvorfor er du vred, og hvorfor går du med sænket hoved? v7 Hvis du gør det gode, kan du se frit op, men hvis du ikke gør det gode, lurker synden ved døren. Den vil begære dig, men du skal herske over den.«

v8 Siden talte Kain til sin bror Abel, og da de en dag var ude i det fri, overfaldt Kain sin bror Abel og slog ham ihjel. v9 Da spurgte Herren Kain: »Hvor er din bror Abel?« Kain svarede: »Det ved jeg ikke. Skal jeg vogte min bror?« v10 Herren sagde: »Hvad er det, du har gjort? Din brors blod råber til mig fra jorden. v11 Nu skal du være bandlyst fra den jord, som har spærret sit gab op og drukket din brors blod, som du udgød. v12 Når du dyrker jorden, skal den ikke mere give dig sin grøde. Fredløs og flygtning skal du være på jorden!« v13 Kain sagde til Herren: »Min straf er for stor at bære. v14 Nu jager du mig bort fra agerjorden, og jeg må skjule mig for dig og være fredløs og flygtning på jorden; så kan enhver, der møder mig, slå mig ihjel.« v15 Men Herren sagde til ham: »Nej, hvis nogen slår Kain ihjel, skal det hævnnes syv gange.« Og han satte et mærke på Kain, for at ingen, der mødte ham, skulle slå ham ihjel. v16 Så forlod Kain Herren og slog sig ned i landet Nod øst for Eden.

Kains slægt

v17 Kain lå med sin kone, og hun blev gravid og fødte Enok. Så byggede han en by og gav den navn efter sin søn Enok. **v18** Enok fik sønnen Irad, Irad fik Mehujael, Mehujael fik Metushael, og Metushael fik Lemek. **v19** Lemek tog sig to koner, den ene hed Ada, den anden Silla. **v20** Ada fødte Jabal. Han blev stamfader til dem, der bor i telte og holder kvæg. **v21** Hans bror hed Jubal. Han blev stamfader til alle dem, der spiller på citer og fløjte. **v22** Også Silla fødte en søn, Tubal-Kain, stamfader til smedene, alle dem, der forarbejder kobber og jern. Tubal-Kains søster hed Na'ama. **v23** Lemek sagde til sine koner:

»Ada og Silla, hør på mig,
Lemeks koner, lyt til mit ord.
Jeg dræber en mand for en flænge,
et barn for en skramme.

v24 Hævnes Kain syv gange,
skal Lemek hævnes syvoghalvfjerds gange.«

Set

v25 Adam lå igen med sin kone, og hun fødte en søn og gav ham navnet Set. »For Gud har givet mig en anden søn i stedet for Abel, for ham slog Kain ihjel,« sagde hun.

v26 Også Set fik en søn; ham kaldte han Enosh. Dengang begyndte man at påkalde Herrens navn.

Jesu fristelse i ørkenen

Matt. 4, 1-11

v1 Så blev Jesus af Ånden ført ud i ørkenen for at fristes af Djævelen. **v2** Og da han havde fastet i fyrre dage og fyrre nætter, led han til sidst sult. **v3** Og fristeren kom og sagde til ham: »Hvis du er Guds søn, så sig, at stenene her skal blive til brød.« **v4** Men han svarede: »Der står skrevet: »Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund.« « **v5** Da tog Djævelen ham med til den hellige by, stillede ham på templets tinde **v6** og sagde til ham: »Hvis du er Guds søn, så styrk dig ned.

For der står skrevet:

Han vil give sine engle befaling,
og de skal bære dig på hænder,
så du ikke støder din fod på nogen sten.«

v7 Jesus sagde til ham: »Der står også skrevet: »Du må ikke udæske Herren din Gud.« « **v8** Igen tog Djævelen ham med sig, denne gang til et meget højt bjerg, og viste ham alle verdens riger og deres herlighed **v9** og sagde til ham: »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig.« **v10** Da svarede Jesus ham: »Vig bort, Satan! For der står skrevet: »Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.« « **v11** Da forlod Djævelen ham, og se, der kom engle og sørgede for ham.